

GÖNÜLDEN
GÖNÜLE
SOHBETLER

ABDULFETTÂH EBÛ GUDDE

Çeviren
NECMETTİN OĞUR

TAKDİM

ABDUFETTAH EBÛ GUDDE

Son dönemlerin önde gelen hadisçilerindendir. Halep'te doğdu (1917). Ezher'den mezun oldu (1948). Ardından bu üniversitenin Arap Dili ve Edebiyatı Fakültesi'nde ihtisas yaptı. Şam Üniversitesi'nde öğretim üyeliğine başladı (1961). Riyad Şeriat Fakültesi'ne geçti (1965). Suriye'de Baasçılar tarafından bir yıl hapsedildi (1966). Şeriat Fakültesi'nde on yıl süreyle profesör olarak hadis, hadis usulü ve fıkıh usulü dersleri okuttu. Riyad'da vefat etti (1997). Muhammed Zâhid el-Kevserî'nin öğrencisi, Muhammed Avvâme'nin hocası, M. Emin Saraç'ın yakın arkadaşı idi. Hadis, hadis usûlü, akaid, tasavvuf, Arap dili ve edebiyatı, tarih, öğretim metotları gibi çok geniş yelpazede yetmişten fazla çalışması bulunmaktadır. Titiz ve derinlemesine inceleme yapması nedeniyle İslâmî ilimler alanında büyük bir saygı kazanmıştır. Klasik kaynaklarda adeta gizli kalmış olan bilgileri ince bir işçilikle aydınlığa çıkarması kitaplarını herkesin müracaat etmek zorunda olduğu çalışmalar haline getirmiştir. *Mevzû Hadisler, Bir Eğitimiçi Olarak Hz. Muhammed ve Öğretim Metotları, Zamanın Kıymeti* Türkçeye çevrilen eserleri arasındadır.

NECMEÛİN OĞUR

Ağrı'da doğdu (1974). Marmara Üniv. İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (1998'). İlahiyat Fakültesi'ndeki eğitiminin yanı sıra babasından ve fakülte yıllarında Nurettin Can Hoca'dan medrese eğitimi aldı. (Allah ikisine de rahmet eylesin). İstanbul Haseki Dini Yüksek İhtisâs Merkezi'nde eğitim görevlisi olarak çalışmaktadır. Halen Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hadis alanında doktora çalışmasını sürdürmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	9
► RASULULLAH'IN ^{sallallahu aleyhi ve sellem} ŞEMAILİNDEN	11
► KADİR GECESİNİN FAZİLETİ VE YÜCELİĞİ	21
► ANNE BABAYA İTAAT ETMEK VE ONLARA İYİ DAVRANMAK	28
► BORCUN KAYDEDİLMESİ VE ÖDENMESİ	34
► ALLAH ADINA YEMİN VE ALLAH DIŞINDAKİLERE YEMİN ETME	41
► SILA-İ RAHİM VE ALLAH RIZASI DIŞINDA KÜSKÜN KALMA VE AKRABALIK BAĞINI KOPARMaktan KAÇINMA	47
► RAMAZAN'DAN SONRA İTAAT VE İSTİKAMETİN GEREKLİLİĞİ	52
► İSLÂM'DA SORUMLUK	58
► ZİLHİCCENİN (İLK) ON GÜNÜN FAZİLETLERİ	73
► KOMŞU HAKLARI	78
► RÜŞVET	83
► İSLÂM'IN SAVAŞA VE KUVVETE BAKIŞI	88
► İSÂR	94
► MALI HARCAMA VE SADAKA VERME	101
► TEMİZLİK	108
► İNTİHAR VE İNTİHAR EDENİN AKİBETİ	114
► İSLÂM'IN YEME İÇME AÇISINDAN SAĞLIĞA VERDİĞİ ÖNEM	119
► EMANET	125
► MUSİBET ESNASINDA SABIR	130
► KIŞ YARDIMLAŞMA HAFTASINDA GÖREVİMİZ	137
► YARGIYI YANILTMA VEYA	143
► BATILI SAVUNMA SURETİYLE HARAM YOLLA MAL YEMEDEN SAKINDIRMA	143

► FITİR SADAKASI	148
► İSLÂM'DA MESCİDİN KONUMU VE ETKİSİ	153
► ESBÂB-I NÜZUL	158
► ESBÂB-I NÜZULLE BERABER	163
► BAŞARI VE BAŞARISIZLIK ARASINDA MAL SAHİPLERİNDEN ÜÇ GRUP	169
► DAVRANIŞLARIN YÜCE ALLAH'A İMANLA BAĞLANTISI	173
► ÖĞRETMEN PEYGAMBER ^{sallallahu} _{aleyhi ve} ^{selleam} 1	178
► ÖĞRETMEN PEYGAMBER ^{sallallahu} _{aleyhi ve} ^{selleam} 2	184
► YANILTICI DÖNEMSEL YALANLARDAN SAKINMA 1	191
► YANILTICI DÖNEMSEL YALANLARDAN SAKINMA 2	196
► İSLÂM'I HÜKÜMLERİNDE ÖNCÜLLER VE SONUÇLAR ARASINDA İLİŞKİLENDİRMEK	202
► LOKMAN HEKİM'İN ÖĞÜTLERİ 1	211
► LOKMAN HEKİM'İN ÖĞÜTLERİ 2	215
► RASULULLAH ^{sallallahu} _{aleyhi ve} ^{selleam} 'IN İBN-İ ABBAS'A TAVSİYESİ	218
► RASULULLAH'IN ^{sallallahu} _{aleyhi ve} ^{selleam} YEMEK ADABIYLA İLGİLİ ÖMER B. SELEME'YE ÖĞÜTLERİ	223
► İSLÂM'IN SOSYAL GÖRGÜ KURALLARIDAN BİR DEMET 1	227
► İSLÂM'IN SOSYAL GÖRGÜ KURALLARIDAN BİR DEMET 2	231
► İSLÂM'IN SOSYAL GÖRGÜ KURALLARIDAN BİR DEMET 3	235
► İSLÂM'DA İTİKÂF	239
► İSRA VE MİRÂÇ	243
► DÜŞÜNCELER	255
► VAKİT	257
► ÖZ ELEŞTİRİ	259
► İMAM KARÂFİ	262
► MEŞRU BAYRAM VE GAYR-I MEŞRU BAYRAM	266
DİZİN	268

TAKDİM

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Hamd alemlerin rabbine mahsustur. Salât ve selâm Efendimiz Hz. Muhammed'e, âline ve ashabına olsun.

Bu, babam -Abdulfettah Ebu Ğudde- (ra) tarafından Suriye'deki Halep ve Şam radyo istasyonlarında ve daha sonra Riyad, Rabat, Ümmüdermân ve Abu Dabi'de yaptığı radyo sohbetlerinin bir kısmından oluşmaktadır.

Elli konuya yakın olan bu konuşmaların ilki yazıldığından bu yana neredeyse seksen yıl geçmiş, onuncusu ise yaklaşık 40 yıl önce yayınlanmıştır. Babam tarihsel bağlamda (değindiği) konularıyla birçok meseleyi aydınlatma, akılcı, hikmetli ve güzel öğütlerle ele almada önceliğe sahiptir. Aynı şekilde dinî, sosyal, eğitimsel ve politik kaygılara da işaret etmiştir. Bunu hayatı boyunca, Allah Rasulü'nün Allah'a davetini her yönü ile takip etmesi ile yıllara yayılan bir tabloyla okuyucuya sunmaktadır. (O sohbetlerinde) Allah ve Rasulü kendisine her şeyden daha fazla sevinceye kadar olgun bir mü'min olamayacak olan bir ümmetin Peygamberinden bahsediyor. O konuları hikmetli bir zikir olan ayetlerle ve Rasulullah'ın hidayetiyle bezenmiş olarak ahiret gününü ve saadeti, ahireti ve azabını hatırlatır, iman ve inancın geçerliliği, İslâmi davranış ve görgü kurallarını ele alır. Bir kısmı Yüce Allah'ın lütfuyla birçok dini ve sosyal hastalığı tedavi eder. Ve O'ndan, tüm hastalıklardan kurtulmayı bize bahşetmesini, böylece Müslümanların saflıklarına ve mutluluklarına geri dönmelerini dileriz.

Bütün bu mübarek sohbetlerin özelliği, hakikate dokunmak, onun hastalıklarını ve kusurlarını tedavi etmek, dinleyiciyi eğitmek, onu dünyada ve ahirette hayırlara sevk etmek-

tir. Peygamberlerin varislerinden olan babama, Allah rahmet eylesin, Allah'ın Peygamberi'ni şöyle tarif ettiği alçakgönüllü bir insan örneğiydi: “Şanım hakkı için muhakkak ki size Rasullulah'ta pek güzel bir örnek vardır. Allah'a ve son güne ümit besler olup da Allah'ı çok zikreden kimseler için.”¹

Cehalet, geri kalmışlık ve noksanlık gördüklerinden yüreği yanar, Müslümanlar hakkında korktuğu hususlarda bol bol gözyaşı dökerdi. Onlara iyilik etmek, onları kurtarmak ve her hayra vesile olmak için gece gündüz Allah'a dua etmekten geri durmazdı. Bütün bunlar, Allah'ı tanıyan ve en güzel sonun takva sahiplerine ait olduğu –yüce kitabında verildiği– vaadine güvenen mü'minin güzel gören düşünceleridir.

Bu sohbetler babamın en güzel anısıdır, ölümünden on yıl sonra ilk kez yayınlandı. O, sevenlerinin ve ailesinin nezdinde gözü ve kulağı (bilgileriyle) doldurmaya devam etmektedir. İşte halihazırdaki eseri bunun için kıymetli okuyuculara sunuyoruz. Bizde ilk başta çok sevdiği ve onun da kendisini çok sevdiği, Doğu'da ve Batı'da kendine özgü bir ilmî karaktere sahip olmaya çok hevesli olan Halep eş-Şehbâ'da basmayı tercih ettik –Allah lütfu ile bunu da nasip etti.– Babam (Allah rahmet eylesin), kitaplarını Halep'teki İslâmi Yayınlar matbaası adına yayınlıyarak Haleb'in adını dünyanın her yerine taşımak için kullanırdı.

Babam, eğitimci, öğretmen ve mürebbi olduğu için hakkını vermemiz mümkün değildir. Yüce Allah'tan onu bizim adımıza en iyi karşılıkla mükâfatlandırmasını, Mü'min erkekleri ve kadınları, Müslüman erkekleri ve kadınları bağışlamasını, bizi havzın ve şefaatin sahibinin şefaati ve Firdevs'te sohbetiyle rızıklandırmasını ve bizi sözü dinleyen ve onun en güzeline uyanlardan eylemesini istemekten başka bir şey elimizden gelmez. Dualarımızın sonu da “Âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun.” diye şükretmek olacaktır.

Muhammed Zahid Ebû Gudde

¹ Ahzâb, 33/21.